
Цимбалюк В., студент
Науковий керівник: Сова О.Ю., к.е.н. доцент
кафедри національної економіки та фінансів,
Університет економіки та права «КРОК»,
Україна, м. Київ

ТРАНСФОРМАЦІЙНІ ТЕНДЕНЦІЇ ІНКАСАТОРСЬКОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ

Збільшення за останні 4 роки втричі частки безготівкових розрахунків платіжними картками уповільнили темпи зростання кількості готівкових грошей. Національний банк України віддав найбільшим операторам ринку інкасації свої функції зберігання готівки і підкріплення ними кас банків [2].

Інкасаторські підрозділи є у 40 банків. Багато банків, які мають ліцензію, не працюють на відкритому ринку, закриваючи лише потреби власної мережі відділень і банкоматів. Сьогодні на ринку інкасації є близько 10 банків, які визначають його розвиток, це, наприклад, – Ощадбанк, ПриватБанк, Райффайзен Банк Аваль, ПУМБ, Укргазбанк, ТАСкомбанк.

Одним з лідерів за часткою ринку є Ощадбанк, який має в своєму розпорядженні більш 1000 автомобілів і працює по всій Україні. Це єдиний банк, який може не використовувати зовнішню збройну охорону для машин інкасації, що дозволяє держбанку економити до 30% собівартості послуги [2].

Невеликі банки змушені закуповувати послуги інкасації у великих банків, або у СІТ-компаній (Cash-in-Tranzit), яким НБУ в грудні 2015 року дозволив здійснювати перевезення грошей. СІТ-компанії повинні мати навчений персонал, броньований автопарк, зброю, сейфи і страхове покриття.

Поява СІТ-компаній поки не призвела до істотних змін на ринку цих послуг, оскільки законодавство обмежує їх послугою перевезення грошей. У той час як банки надають повний спектр послуг, пов'язаних з інкасацією, перевезенням, перерахунком і зарахуванням інкасованих коштів на рахунки клієнтів, у тому числі до перерахунку і навіть в режимі онлайн. Це виключає залучення СІТ-компаніями великих клієнтів, в тому числі міжрегіонального та національного рівня.

СІТ-компанії безпосередньо працюють з банками та їх клієнтами, повністю забезпечуючи їх потребу в готівці. Разом з тим, завдяки концентрації готівкових потоків та оптимізації операційних процесів очікується зменшення витрат, пов'язаних з обігом готівки. Великі банки і торгові мережі, які мають справу із значними оборотами готівки, зацікавлені у використанні послуг професійних компаній у сфері інкасації, перевезень, а також логістики готівкових грошових коштів.

На СІТ-компанії також перекладаються ризики в роботі персоналу з готівкою та ціла група ризиків, пов'язаних з транспортуванням готівки. Запровадження аутсорсингу в сфері грошового обігу сприятиме розширенню конкурентоспроможного середовища та упорядкування тарифів на надання послуг у цій сфері, зменшенню фінансового навантаження на банки, посиленню захисту цінностей, що інкасуються та перевозяться [1].

Список використаних джерел:

1. Матюшкін Ю. НБУ запроваджує аутсорсинг / Матюшкін Ю. // [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://balance.ua/news/archive/nbu-vvudit-autsorsing-v-sfere-denegnogo-obrascheniya>

2. Пальчевський І. СІТ-компанії відберуть у банків грошові потоки / Пальчевський І. // [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://finclub.net/ua/analytics/sitkompanii-vidberut-u-bankiv-hroshovi-potoky.html>